

**POHJANMAAN SYÖPÄYHDISTYS –
ÖSTERBOTTENS CANCERFÖRENING RY.**

VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅR 2016

Styrelsens och förslag till höstmötet 19.11.2015

FÖRENINGENS MÅLSÄTTNING SAMT INLEDNING TILL VERKSAMHETSPLANEN

Föreningens målsättning är att inom de tre österbottniska landskapen verka för att bekämpa cancer och för att lindra följderna av den (stadgarna 2§ mom 1).

Österbottens Cancerförening är en del av den finländska cancerorganisationshelheten. Centralorganisationen Cancerföreningen i Finland rf. kommer i sin verksamhet år 2016 att betona stöd och rådgivning till cancerpatienterna, samt att arbeta med en helhetsmässig hälsofostran. En annan målsättning är att utveckla verksamheten och kvaliteten på tjänsterna. Ett av verksamhetsårets huvudsakliga mål är att förverkliga Cancerföreningens i Finland nya strategi.

Dessa tyngdpunkter anger även riktlinjerna för verksamheten vid Österbottens Cancerförening år 2016. Utöver de ovan nämnda, kommer vi även att vidareutveckla och stärka de karakteristiska dragen för verksamheten. Dessa är främjande av hälsa, anpassningsträning för patienter och anhöriga samt självständig medelanskaffning. Till dessa kännetecken hör också en stark anknytning till den palliativa vården, koordineringsansvar för det svenskspråkiga serviceutbudet och föreningens sextionde verksamhetsår, som kommer att firas med en gemensam festgala 19.11 och med en medborgarinsamling. Genom synliga evenemang under jubileumsåret stöds samtidigt insamlingen.

Koordineringsansvaret för ett av strategins spetsprojekt; de svenskspråkiga tjänsterna som ett led i utvecklingen av organisationsverksamheten, är en betydande möjlighet för Österbottens Cancerförening. Arbetet inleds under år 2016.

CANCERSJUKDOMARNAS HÄLSOFOSTRAN – FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet genom hälsofostran fortsätter på basen av tidigare års erfarenheter och riktar sig till både enskilda individer och olika grupper. Avsikten med arbetet är att göra

befolkningen medveten om riskfaktorerna för att insjukna i cancer och att förmedla kunskap om minimering av dessa genom hälsosamma val.

Rådgivning om genetisk cancer fortgår vid föreningens byråer, liksom även mätning av hudens solkänslighet. För olika grupper och samfund ordnas föreläsningar om de mest allmänt förekommande cancersjukdomarna och om hur man kan minska risken att insjukna i dessa.

På hösten ordnas en temavecka om cancer (i oktober är temat Rosa Bandet) med därtill hörande evenemang och föreläsningar. Inom ramen för det förebyggande arbetet verkar man under stöd och handledning av avdelningen för hälsofostran vid Cancerföreningen i Finland.

Tyngdpunkten gällande hälsofostran är fortsättningsvis den preventiva verksamheten mot tobak. Föreningens tobakshälsofostran fortsätter aktivt. Målgruppen utgörs av ungdomar och unga vuxna, som man strävar efter att nå via besök i skolor och företag. Målsättningen är sammanlagt tio besök vid utbildningsinrättningar och företag inom föreningens verksamhetsområde och att genom dessa tillhandahålla tobakshälsofostran för sammanlagt 800 personer. Speciellt i södra Österbotten bedrivs denna hälsofostran ofta i samarbete med Ehyt ry. och man deltar även aktivt i olika Rökfri kommun-projekt.

För vuxna arrangeras fortsättningsvis kurser i tobaksavvänjning efter behov, detta i samarbete med företag och kommuner. Ett nytt avvänjningskoncept – 28 dagar utan – tas äntligen i bruk inom ramen för det förebyggande arbetet.

TIDIG DIAGNOSTISERING AV CANCER

Ägandeförhållandet för föreningens cytologiska laboratorium Oy Cytlab Ab ska omorganiseras under verksamhetsåret.

Ifall den planerade ägaromorganiseringen inte genomförs, gör laboratoriet upp en budget och en budgetföranckrad verksamhetsplan som enskilt aktieföretag. År 2016 kommer laboratoriets verksamhet och lönsamhet att sättas under press i och med de förändringar i screeningen av livmoderhalscancer som eventuellt kommer att ske och även på grund av ökande offentlig upphandling, konkurrens och de krav som ställs på laboratorier. Laboratoriets lönsamhet bör garanteras.

Föreningen strävar efter att delta i nya sållningar, ifall dessa bedöms vara meningsfulla. Man följer med massundersökningarna av tarmcancer och uppmuntrar både kommuner och invånare att delta i dessa försök.

Tillsammans med patientklubbarna och inom ramen av budgeten ordnas för allmänheten avgiftsfria granskningar av födelsemärken 10-12 gånger under årets lopp, på olika ställen inom verksamhetsområdet. Då granskningarna utförs av en sjukskötare, utan att en läkare deltar, kan mängden granskningar ökas.

Föreningen befrämjar en tidig diagnostisering av bröstcancer genom att på olika evenemang sprida kunskap bland de österbottniska kvinnorna om hur man själv granskar sina bröst.

ANPASSNINGSTRÄNING OCH STÖDFUNKTIONER

Årligen insjuknar sammanlagt ungefär 2700 personer i cancer inom föreningens verksamhetsområde. De mest förekommande cancerformerna är prostatacancer bland män och bröstcancer bland kvinnor.

Målet är att engagera så många insjuknade som möjligt i cancerorganisationernas verksamhet gällande stödtjänster och anpassningsträning. Samarbetet med de professionella inom den offentliga sektorns rehabiliteringsverksamhet kommer att vidareutvecklas. Målet är att erhålla en obruten vårdkedja med början på sjukhuset. Utmaningen för cancerföreningen är att informera cancerpatienterna och deras närstående om hur de kan få hjälp av de olika stödfunktionerna och den verksamhet som cancerföreningen erbjuder.

Som ny stödform för insjuknade inleds förmedling av bröstproteser i Karleby, och kartläggning av psykosocialt stöd för bröstcancerpatienter i Mellersta Österbotten. Detta utgående från att vi lyckas i konkurrensutsättningen av servicen.

I samarbete med Härmä Rehabiliteringscenter ordnas 19 veckolånga internatkurser som finansieras av Fpa. Med stöd av Penningautomatföreningen (Ray) ordnas en internatkurser, och tre kurser för öppen rehabilitering.

Rehabiliteringsverksamheten som en del av vårdkedjan bör fortsättningsvis marknadsföras bättre. Även utvärderingen av rehabiliteringens effekt skall utvecklas, i samarbete med det kunnande som finns inom Cancerföreningen i Finland och hos övriga samarbetspartners. Man kommer i synnerhet att satsa på ett tätare samarbete med centralsjukhusen. I samband med den öppna

rehabiliteringen arrangerar centralsjukhuset sk informationsdagar, då man koncentrerar sig på information gällande behandling av cancer.

Samtalsgrupper för de vanligaste cancerformerna (bröstcancer och prostatacancer) ordnas fortsättningsvis vid föreningens alla byråer. Under året satsas också på kamratstödgrupper (en patient leder samtalsgruppen) eftersom dessa grupper ofta utvecklas till nya patientklubbar. Även bildterapi och skapande verksamhet kommer fortsättningsvis att erbjudas för patienterna, år 2016 står Jakobstadsnejden i tur. Olika gymnastikgrupper ordnas inom hela verksamhetsområdet. Självkostnadsandelen för dessa grupper bör höjas , så att medel istället kan avsättas för motionsmöjligheter för nyinsjuknade.

Med hjälp av frivilliga vidareutvecklas stödpersonsverksamheten för dem som insjuknat i cancer. Utbildningsverksamheten för nya stödpersoner fortsätter, och fortbildning ordnas för de befintliga stödpersonerna. Cancerorganisationernas nya gemensamma utbildningsmodell, som togs i bruk under år 2015, utvecklas och erbjuds också åt ledarna för kamratstödsgrupperna. I verksamheten strävar man till ett nära samarbete med de lokala och regionala patientklubbarna, samt naturligtvis även med cancerorganisationerna.

Tjänsterna kommer fortsättningsvis att vara avgiftsfria - så även de andra psykosociala stödformerna som föreningen erbjuder. För tjänster producerade för allmänheten eller företag uppbärs avgift enligt överenskommelse.

PALLIATIVA VÅRDTJÄNSTER

Den palliativa vården fortsätter i Korsholm-Vörå, K5 (Malax, Korsnäs, Närpes, Kaskö, Kristinestad), Jakobstadsregionen samt Karleby-Kronoby området. PAF:s understöd för palliativ vårdupphörde i slutet av år 2014, så fr.o.m. år 2016 fungerar verksamheten på egen, och framför allt kommunernas, bekostnad. Kommunernas skärpa ekonomi skapar utmaningar för finansieringen av den palliativa vården; en utmaning som vi försäker komma runt genom insamlingen under år 2016. Verksamhetsmässigt kännetecknas år 2016 av att de planer för palliativ vård som sjukvårdsdistrikten gjort upp skall förverkligas.

Inom social- och hälsovårdsverket i Jakobstad kommer cancerskötartjänsten på Malmska sjukhuset att kvarstå med betoning på sjukskötarens rådgivande och stödjande roll i vårdarbetet.

Även i mellersta Österbotten fortsätter den palliativa hemsjukvården/terminalvården. Finansieringen sköts delvis med hjälp av den lokala svenskspråkiga klubben, men föreningens

betydande andel bör underlättas med medel från den lokala samkommunen inom hälsovården. Ifall ingen finansiering fås, tvingas man omvärdera verksamhetens omfattning och tyngdpunkt.

Den verksamhet som i början av år 2011 inleddes i samarbete med K5-samkommunen (Malax, Korsnäs, Närpes, Kaskö, Kristinestad) inom den palliativa vården kommer att fortsätta åtminstone under år 2016. Under verksamhetsåret skall man förhandla om en ny avtalsperiod och –modell för åren 2017-2019. Under den pågående avtalsperioden bekostar samkommunen drygt hälften av utgifterna och föreningen står för de återstående kostnaderna. Föreningens andel finansieras med hjälp av insamlade medel samt donationer.

År 2016 fortsätter stöd, konsultering och utbildningsverksamhet inom den palliativa vården i södra Österbotten. Samtidigt strävar man till att utreda möjligheter till samarbetsprojekt med områdets aktörer. Av de insamlade medlen kommer medel att öronmärkas för utvecklandet av lokal palliativ cancervård.

ÖVRIGT PATIENTARBETE

Samarbete med patientklubbarna

Vi stöder de befintliga lokalt och regionalt fungerande cancerpatientklubbarnas verksamhet. Inom föreningens verksamhetsområde verkar för tillfället 21 finskspråkiga och 7 svenskspråkiga patientklubbar samt en föräldraklubb för familjer med barn som insjuknat i cancer. Avdelningsnätet bedöms vara tillräckligt täckande och avdelningarnas verksamhetsförutsättningar betryggade. En utmaning för vidareutvecklandet av verksamheten är att nyckelpersonerna och medlemmarna börjar nå en anseelig ålder. Inom verksamhetsområdet har de första kallade patientnätverken, som delvis fungerar via internet, startat. De fungerar delvis inom cancerföreningens regi, och deras verksamhet kan stödas från fall till fall.

Under verksamhetsperioden ordnas gemensamma sammanträden för klubbarnas ansvarspersoner inom båda språkgrupperna. Även möten för samarbetskommittén mellan klubbarna och föreningen ordnas: ett på våren (motivationsdagar) och ett på hösten. Det ordnas gemensamma patientdagar för hela verksamhetsområdet, den finska Patientdagen i Jalasjärvi 1.10 och den svenska Patientdagen på Åland 15.10.

Rekreativ verksamhet

Föreningen deltar i både regionala och nationella rekreationsevenemang. Rekreatiionsutflykter som ordnas av patientklubbarna stöds av föreningen inom ramen för budgeten.

Understöd och bidrag

Utbetalning av sk. vårdersättningar fortsätter enligt betalningsreglerna. Ersättningen är 4,00€ per vård dag och betalas för högst 30 vård dygn/besök per år. Den engångsersättning som utbetalas till de cancersjuka barnens familjer utgör 700€ och bekostas i huvudsak av föräldraklubben. Inom ramen för budgeten beviljas behovsprövade bidrag ifrån avkastningen av för ändamålet instiftade fonder.

INFORMATION

Intern information

Medlemstidningen Syöpä-Cancer distribueras även i fortsättningen som medlemsförmån till alla medlemmar som så önskar. Tidningen utkommer fem gånger under år 2016, ett av tidningsnumren är ett dubbelnummer. De svenskspråkiga medlemmarna får ett sammandrag på svenska som bilaga. Föreningen informerar om verksamheten bland annat på bankgirot för medlemsavgiften och på hemsidan på internet. Patientklubbarna får regelbundet så kallade avdelningsbrev och alla nya medlemmar tilldelas i mån av möjlighet uppgifter om kursutbud och andra stödformer.

Extern information

Information om föreningens verksamhet tillhandahålls via verksamhetsområdets tidningar och elektronisk media. Uppdaterade versioner av föreningens verksamhetsbroschyrer levereras regelbundet till sjukvårds- och hälsovårdsenheterna. Dessutom fortgår informationsbesöken till hälsovårdscentralerna, med avsikt att besöka hälften av dem per år.

Den till allmänheten riktade verksamhetsbroschyren uppdateras, så att den motsvarar läget år 2015.

Den elektroniska informationsspridningen (internet, facebook, e-post) vidareutvecklas. Under år 2016 kommer föreningens nätkommunikation eller www-sidor att förnyas. Som ny elektronisk informationskanal fungerar Info-TV, som under år 2016 också kommer att installeras på Mellersta Österbottens Centralsjukhus cancerpoliklinik. Sedan tidigare finns sådana på Vasa och Seinäjoki Centralsjukhus.

Vi befinner oss dock i ett brytningskede: det som finns på papper kommer också att hittas på internet, men med tanke på åldersstrukturen och it-färdigheterna hos våra medlemmar, så kommer papperskommunikationen tills vidare att prioriteras.

UTBILDNING OCH FORTBILDNING

Arbetsplatsfortbildning ordnas för personalen på hälsovårdscentraler och sjukhus. Temat är olika cancersjukdomar och vården av dessa, samt föreningens verksamhet. Vi strävar efter att delta i centralsjukhusens fortbildningskurser och bidra till att de lyckas. Utbildningsverksamheten kring den palliativa vården som ordnas i samarbete med den onkologiska avdelningen på Vasa centralsjukhus och samarbetet med den palliativa polikliniken vid Karleby hälsocentral kan nämnas som goda exempel.

EKONOMI OCH ANSKAFFNING AV MEDEL

Antalet betalande medlemmar beräknas uppnå till ungefär 12 100 personer, vilket betyder att bruttointäkterna av medlemsavgifterna är ca 266 000 €, dvs. över en tredjedel av inkomstfinansieringen då medlemsavgiften är 22€. Medlemsanskaffning är en viktig metod för att öka intäkterna. Strävan är att öka medlemsantalet genom publika evenemang under jubileumsåret och genom klubbarnas verksamhet och hjälp.

Försäljningen av minnesadresser kommer fortsättningsvis att utvidgas till det finskspråkiga språkområdet. Man strävar efter att öka försäljningen, till ca 50 000 € (år 2015 ca 40 000 €). Föreningens storinsamling arrangeras under år 2016 och bruttomålet är 450 000 €. Dessutom kommer man att fortsätta samarbetet med Cancerföreningen i Finland och delta i bland annat Rosa bandet-kampanjen och andra insamlingskampanjer.

Bidrag utdelas ur de fonder som föreningen har till sitt förfogande, detta i enlighet med de ursprungliga ändamålen för fonderna.

FORSKNING

En stipendiekommitté skall tillsättas, och instruktioner för beviljande av stipendier bör skapas. Inom ramen för avkastningen från cancerfonderna beviljas forskningsstipendier till cancerforskare.

Stipendierna som utdelas synliggörs mer än tidigare, detta för att öka antalet sökande och även för att införliva företag och samfund i verksamheten som donatorer.

PERSONAL OCH VERKSAMHETSUTRYMMEN

Antalet fast anställda inom föreningen består år 2016 av 11 personer (3 personer på Oy Cytlab Ab). Verksamhetsledaren arbetar både för föreningen och för Cytlab. Arbetsavtalet för den privata hälsovårdsbranschen tillämpas. Som ansvarig läkare fungerar den onkologiska avdelningens överläkare Antti Jekunen. Under år 2016 fortsätter preciseringen av rådgivningsskötarens arbetsfördelning och ansvarsområden.

Tillsammans med K5 fortgår samarbetet kring den palliativa vården, på så vis att samkommunen står för en större del av finansieringen. Samarbete efter samma modell utreds med de andra samkommunerna: Jakobstad, Vörå-Korsholm och i synnerhet Karleby-Kronobyregionen, inom vilken kommunerna tillsvidare endast deltar med en liten del av kostnaderna för den palliativa vården.

Under år 2016 flyttar centralbyrån i Vasa till nya utrymmen, förutsatt att avtal om utrymmesarrangemangen kan nås. Vi är av med de nuvarande utrymmena senast i januari 2017.

SAMARBETE I NÄTVERK

I utvecklandet av patientarbetet och -servicen är specialistsjukvården och bassjukvården centrala parter. Kontinuerlig kontakt till sjukhus och hälsocentraler möjliggör att verksamheten utövas på rätt sätt, på rätt plats och i rätt tid.

Samarbetet med centralorganisationen och de andra cancerföreningarna fortsätter aktivt, likaså samarbetet med de övriga organisationerna inom social- och hälsovårdsbranschen. Tillsammans med centralorganisationerna fortsätter det aktiva samarbetet inom studiecentralsverksamheten, eftersom man på så vis kan utnyttja det statsstöd som kanaliserats till verksamheten.